

tijdelijk te schorsen als oefenaar in de Gereformeerde kerken. De Classis verzoekt, dat de vacante kerken hiervan goede nota nemen.

Namen de Classis Dorrecht, H. G. de JONGH, Scriba.

Acta der Gen. Synode.
Ondergetekenden, die in de jongste Generale Synode zitting hadden in het Moderamen een benoemd werden tot bezorging der Acta, kunnen bij dezen mededeelen, dat de Acta der vorige week gereed gekomen zijn, en dat aan elke kerk een exemplaar daarvan gezonden is. Indien een kerkeraad er geen mocht hebben ontvangen, hij hebbe de goedheid zich te wenden tot de uitgevende Firma D. Donner te Leiden. Naar het door de Synode van Middelburg bepaalde zullen de kosten door de gezamenlijke kerken worden gedragen, en dies omgeslagen naar den maatstaf, daarvoor vastgesteld in de Acta zelve te vinden. Mededeelingen van het bedrag voor de gezamenlijke kerken van elke Provincie zal geschieden door den derden ondergetekende.

W. J. DE HAAS,
H. HOEKSTRA,
J. VAN DER LINDEN,
B. VAN SCHIELVEN.

5 Februari 1897.

Buitenland.

Engeland. Eene lezing over Cromwell.

Het is ons eene oorzaak van vreugde, dat in Engeland de aandacht door een man als Dr. Horton gevestigd is op den persoon van Oliver Cromwell. Deze heeft een lezing gehouden over den man, wiens invloed eenmaal zoo groot was in Engeland en daarin verklaard, dat zij, die getracht hebben eene levensbeschrifving van Cromwell te geven, mannen geweest zijn, die niet in staat waren zijn godsdienstig temperaat te verstaan. Carlyle kon niet gezegd worden te sympathieëren met het standpunt dat Cromwell in de religie innam, en wel bewoondert hij Engeland's protector, doch juist in dingen die minder bewonderenswaardig zijn.

De beste, korte levensbeschrifving die van Cromwell gegeven is, nocent Dr. Horton die van Frederic Harrison, een positivist, die niet-tegenstaande zijn historischen zin, toch niet in staat was het leven en het werken van Cromwell te begrijpen. Dr. Horton zette voor zijn geoorde uitte, opdat de persoon van de heldenfiguur van Cromwell beter zou worden begrepen: 1° welke de taak geweest is, die hij had te volbrengen, voordat de burgeroorlog van 1642 uitbrak; 2° dat de persoon van Cromwell berekend was voor zijn taak; 3° welke wegen hij bewandelde om zijn doel te bereiken, en 4° welke algemeene vooroordeelen er bestaan, die de waardering van Cromwell onmogelijk maken. Dr. Horton betoogde, dat het noodzakelijk was, dat de toekomst van Engeland in het midden der 17de eeuw absoluut eischte dat de troon van Engeland tot in het stof vernederd werd, en dat men den koning beroofde van zijn prerogatieven. Ook moest de kerk in die dagen veranderd worden, om haar te leeren, dat zij niet door kracht en geweld, maar door de prediking van de waarheid heerschen moet. Het was moeilijk die taak te volbrengen, maar toch heeft Cromwell haar volbracht. Wanneer hij niet was opgetreden, had men in Engeland toestanden gekregen, gelijk hem die tegenwoordig nog in Rusland heeft. God verwekte in Cromwell een man, die opgewassen was tegen den overmachtigen Stuart.

Voorst toonde Dr. Horton aan, hoe Cromwell zijn militaire opleiding verkreeg door den Bijbel en op zijne knieën. Hij vroeg niet naar de afkomst van hen die hem in den strijd volgden, maar alleen of zij godvreesende lieden waren, die den oorlog in den naam des Heeren wilden voeren.

Ook betoogde de spreker, dat er voornamelijk drie beschuldigingen tegen Cromwell worden ingebracht. Ten eerste zou hij den koning op het schavot hebben gebracht, ten tweede zou hij oorzaak zijn geweest van vreeselijke bloedstorting in Ierland, en ten derde zou hij een tyrannieke macht hebben uitgeoefend en het Parlement behandeld hebben gelijk eenmaal de Stuart's hadden gedaan.

Het is te hopen, dat deze voorlesing, voor een talrijk publiek te Londen gehouden, den weg moede banen tot meerdere waardering van de groote persoonlijkheid van Engeland's protector.

Duitschland. Melancthon.

Zoo stormachtig en krijgslustig. Ik moet de stonken en stammen uitroeien, en ik ben de man, die baan moet breken. Maar Magister Philippus rijdt recht en stil voort, bouw en plant, saait en begint met lust, naardat God hem rijke gaven gegeven heeft.

Wat uit Luther's woord stroomde als uit den mond van een profet, wist Melancthon te systematiseeren en in socranigen vorm te gieten, dat het er bij het Deutsche volk inging. Jammer — maar doch dit wordt in de jongste geschriften en artikelen over Melancthon niet vermeld — dat Luther een tijd gehad heeft, waarin hij voor den geest van Melancthon uit den weg ging. In de eerste uitgave van de Augsburgsche confessie wordt de waarheid, dat de Heere God bij het werk der zaligheid de eerste en de laatste is, gehandhaafd. In de tweede editie wordt het synergisme, de medewerking der menschen bij de Goddelijke genadewerking, uitgesproken.

Luther heeft dit laten passerenden. Doch op het laatst van zijn leven heeft hij daarover zijn leedwezen te kennen gegeven, en er bij gevoegd, dat hij wenschte, dat de Augustana na zijn dood weer zou worden gewijagd. Bij zijn leven durfde hij die wijziging niet aan, omdat hij vreesde voor de ergernis.

WINKEL.

Door Kinderen.
TOCH NAAR ZEE.
V.
Een half jaar was weder voorbijgegaan, toen op zekeren morgen een man, wiens kleeding hem als scheepskapitein deed kennen, de herberg van Smith binnentrad, en vroeg dezen te spreken. De kastelein verscheen, en met een nitroep van verbaasd staarde hij den binnengekomene aan. "Was zijn oude kapitein, onder wien hij gevaren had."

WINKEL.

"O, dat wil ik ook wel grootnoe," sprak Walter, "als ik maar geen glaasje behoef te spoelen, of rozen op te binden. He, zoo op het schip hier en daar te loopen en in den mast te klimmen, dat doet heerlijk wezen."

INGEZONDEN STUKKEN.
(Buiten verantwoordelijkheid van de Redactie.)
Geachte Redacteur!
Het is naar aanleiding van de onderteekening van het ingezonden stuk "Onze catechisatie", dat ik u een weinig plaatsruimte verzoek.

Ingzonden stukken.
"Onze catechisatie". (Fr.) v. d. P. en werd in de environs mijner woonplaats natuurlijk ingevald: Wirdum (Friesland) van der Ploeg. Aldus werd ik dupe van de zucht, om zich achter het schild der anonimiteit te verborgen. Voor mij niet erg prettig! Waarom plaast men niet voluit zijn naam, wanneer men iets in de bladen schrijft? Hoeveel misverstand heeft het tekenen met een enkele letter niet reeds veroorzaakt! Wanneer men in 't bijzonder of in 't algemeen in de bladen beschuldigingen uitsprekt, laat men dan ook de ridderlijkheid hebben, om met open vizier te strijden.

Ingzonden stukken.
"Onze catechisatie". (Fr.) v. d. P. en werd in de environs mijner woonplaats natuurlijk ingevald: Wirdum (Friesland) van der Ploeg. Aldus werd ik dupe van de zucht, om zich achter het schild der anonimiteit te verborgen. Voor mij niet erg prettig! Waarom plaast men niet voluit zijn naam, wanneer men iets in de bladen schrijft? Hoeveel misverstand heeft het tekenen met een enkele letter niet reeds veroorzaakt! Wanneer men in 't bijzonder of in 't algemeen in de bladen beschuldigingen uitsprekt, laat men dan ook de ridderlijkheid hebben, om met open vizier te strijden.

Ingzonden stukken.

Door Huwelijk
biedt zich aan, tegen Mei of later, eene besch. euv. Juffrouw, als **HUISHOUDSTER**. Goede getuigen staan ten dienste en van Gerel. belijden. Brieven, lett. H., aan den boekhandelaar H. J. KOEBRUGGE, te Winterwijk.

TWEETAL PREDIKATIËN.
Des menschen leven en des Heeren goddelijkheid. (Pa. 103 : 15-18). — Het einde der rechtvaardigen en der goddelozen. (1 Petrus 4 : 18), gehouden te Monster, op den eersten rustdag na het overlijden van Ds. G. KRAMER.
DOOR
P. A. E. SILLEVIS SMITT,
Predikant te Rotterdam.
40 bladzijden **30 cent.** Tweede druk.
Voor een liefdadig doel.

Alsmede **GEDENKZUIL** ter gedachtenis aan hetgeen God gedaan heeft voor en in de kerk des Heeren van Rotterdam, 1887-1897. 28 bladz. **15 cent.** Toesp. van Ds. LION CACHET, v. VEELO, VEDER en SILLEVIS SMITT. Beide alom te ontbieden.

Dr. D. P. ROSSOUW,
MEDERFGENAMEN VAN CHRISTUS.
Geschiedenis van de vervolgingen der Christelijke kerk.
3e stuk, Prijs f 2.70.
Prijs van het complete werk f 6.— ingenaald; in fraalen stempelband f 7.50.

DE BRIEF
van den II. Apostel Paulus aan die van Ephese verklaard en toegepast.
DOOR
PETRUS DINANT,
in zijn eerv. leeraar getr. Red. des Goddel. Woords te Rotterdam.
Compleet in 3 deelen f 12.50.

Theologische School der Gereformeerde Kerken in Nederland.
In de maand Januari ontvingen we de volgende Collectien:

P. VAN EIJK.
Firma JOHANNES KRAMER & Co.,
DAM 15-17, AMSTERDAM.
Kopen en verkoopen EFFECTEN, diverse LOTEN en vreemde COUPONS. Wisselen Gouden, Zilveren MUNTEN en vreemde Banknoten. Sluiten PRONGLANGIEN en BELEENINGEN. Nemen gelden a DEPOSITO 1/2 pCt. onder de prolongatiekoers. Betragen tot en met Duitzend Gulden worden vertoon terugbetaald.

Dagen van Goede Boedschap
Dr. A. KUYPER.
Deel I. In den Kerstnacht. Deel III. De Paaschmorgen.
" II. Oud- en Nieuwjaar. " IV. Op den Pinksterdag.
4 deelen ingenaald f 3.60; in 4 fraale stempelbanden f 5.60; elk deel afzonderlijk ingenaald f 1.20; gebonden f 1.75.

Bij **W. VAN OOSTEN, te Maasland,** verscheen
de 4de druk
HANDLEIDING
bij het onderzoek der Bijbelsche Geschiedenis,
DOOR
J. LOCK.
Prijs. 25 Cent.
Na ontvangst van het bedrag wordt i. Ex. franco toegezonden.

Vrije Universiteit.
In dank ontvingen: Voor de Vereeniging; Aan Contributien:
Door het Loc. Comité te Rotterdam (3e storting) f 402.25; door den heer A. W. de Leeuw Jr. te Schoonvoerd f 150; door den heer P. Pauw te Buikslot f 150; door den heer J. van der Waals te Nijkerk a/d V. f 344; door den heer H. G. Rietink, uit Keewijk f 36.50; uit Sluipwijk f 0; samen f 42.50; door den heer D. Veerman te Bospoep f 10; door Ds. J. C. van Schelven te Dieren f 0; door den heer P. A. Zwart te Nijkerk (Fr.) f 6.50; door Ds. F. Drost te Vlaardingen f 123.80; van de Meisjesvereen. "Ebenhaeser" (3e en 4e storting) f 100, samen f 223.80; door den heer H. Bijkerk R. te Steenwijk f 39; door Ds. B. B. van den Hoorn te Domburg f 8; door den heer C. van Essen M. te Brandwijk f 47.75; door den heer J. Dingemans te Gapinge f 5; door den heer J. W. Koning te Leiderdorp (fr.) f 4; door den heer A. B. H. Funcke te de Lemmer (1895) f 0, (1896) f 68; door den heer J. Caesar te Delfshaven f 72.75; per post ontvangen f 95.20; van den heer van V. te A. f 2.50.

Aan Collectoren (voor de Theologische faculteit), Van de Gerel. kerk te Augustinusg. c. a. f 1.03; van idem te Buitenpost f 7.50; van idem te IJlurum f 6.50; van idem te Eestrum f 0.41; van idem te Gerkesklooster f 5.00; van idem te Kollum A f 3.41; van idem te Kollum B f 6; van idem te Kooten f 0.55; van idem te Oostmeer f 0.70; van idem te Twijzel f 1.10; van idem te Veenwoudersterwal f 1.54; van idem te Westergeert f 3.28; van idem te Terneusen f 18.81; van idem te Leuwarden B f 10.22; van idem te Zuilichem f 1.30; van idem te Aalsf f 8.68; van idem te Geldermalsen f 2.20; van idem te Garenen f 5.74; van idem te Well f 4.10; van idem te Bedum B f 5.25; van idem te Surhuisterven (halve coll.) f 3.60; van idem te Oudega f 1.15; van idem te Ureterp f 1.35; van idem te Opbeinde-Nijega f 1.90; van idem te Boornbergen f 1.45; van idem te Drachten f 4.22; van idem te Delfshaven f 16.07; van idem te Bozum f 5.88; van idem te Hījum f 3.47; van idem te St. Jacobi Parochie f 2; van idem te Bercum f 2.97; van idem te Anjum f 15.30; van idem te Billa f 6.69; van idem te Schiermonnikoog f 0.70; van idem te Dokkum A f 8.87; van idem te Dokkum B f 28.04; van idem te Wansward f 23.50; van idem te Kinsumageest f 10.58; van idem te Ferwerd f 0.95; van idem te Hollum f 2.50; van idem te Murmerwoude f 4; van idem te O. Nijkerk f 5; van idem te Nijawier f 4.33; van idem te Holward f 6.38; van idem te Nes en Wierum f 4.73; van idem te Reitsum f 2; van idem te Ke. f 8.85; van idem te Akkerwoude f 1.65; van idem te Houtum f 3.11; van idem te Liessens f 6.33; van idem te Paesens f 14.31; van idem te Diemen f 3.45; van idem te Raard f 3.70; van idem te Engwierum f 4.25; van idem te Leiden A f 25.43, nagliff f 0.50, samen f 25.93; (halve collectien): van idem te Sassenheim f 9.76; van idem te Rijnsburg f 10.20; van idem te Katwijk aan den Rijn f 7; van idem te Bospoep A f 1.75; van idem te Bospoep B f 7.29; van idem te Leiderdorp f 16.08.

Aan Schenkers:
Door Ds. H. Hoekstra te Schiedam, van W. en M. te Liden f 5; door 't Local Comité te Rotterdam: gecollecteerd f 2, f 5.75, f 1, f 1 en f 10, samen f 19.75; uit Wieringen f 2.47; door den heer C. van Essen M. te Brandwijk, uit Molenaaingraaf f 1, van N. N. f 1.25, samen f 2.25; door den heer C. Steenhof, van de Ger. Jongel. vereen. te Driebergen f 3.63; door den heer T. van Dijken te Den Borch f 2; door den heer L. de Vries H. te Groningen, van N. N. f 10; door Ds. H. van Dijk te Gaast, van M. B. f 2; door Ds. H. W. van Loon, van eenze zuster f 70; door den heer W. Hovy, van G. P. f 5.

Voor de Medische Faculteit:
Door Ds. J. H. M. G. Wolf te Maasland van de Meisjesvereeniging (berplaats) f 2.50; door Ds. F. Drost te Vlaardingen, van N. N. f 1; door MeJ. Gez. v. d. Pauwert te Maasland f 2.60; door den heer M. Luijendijk te Maasland van de Zondagsschoolvereeniging "Obadja" f 5; door het Local Comité te Rotterdam f 3; van MeJ. Mojet te Delft f 5; gevonden in de collectie te Delfshaven f 1.

Voor het Studiefonds:
Door MeJ. Gez. v. d. Pauwert te Maasland f 15.60; door Ds. P. N. Kruswijk te Kollum, van N. N. f 5; van MeJuffrouw Mojet te Delft f 15.
S. J. SEEFAT, Penningmeester.

Advertentien.
L. G. WEISZ & Co.,
Commissionairs in Effecten,
Prinsengracht bij de Prinsensstraat, No. 157, AMSTERDAM.
Abonneert U op:
"HOLLAND'S KERKBLAD"
dat zich, onder redactie van Ds. J. C. SIKKEL en Ds. W. F. A. WINKEL, steeds in toenemende belangstelling mag verheugen.
Om het uitgebreid aantal lezers bijzonder geschikt voor advertentien.
Prijs per 3 maanden f 0.65, per jaar f 1.90 vooruitbetaling f 2.90.
Te ontbieden bij alle solide boekhandelaren en bij den uitgever
D. J. VAN DER LEE, Voorburg.

Dit blad wordt uitgegeven door de uitgeverij van den Inzenden kunnen v. Da.

Dat de heel het de eeuw hemelich eere en d nieuwe-Je gedaald, i En evenz me ligden m des grafs d enkele gratic nie Thans res onder de hoeverre verband der geme haar vru zal. Natu ons zelve deze niet geeft gee Schrift li dit opzic het alleen den sluie die aan d Nu is e Paulus, di We bedos over het l dige ken eeuwighe kennis. S gratic is van het i nis, tot e scherp be zijde van kennis, o sooulijke in de zal lande die een wever ring van lu die matro vrage, zal het graf ker in di drie voor eeuwighe grijpende allerlei v nauwelijks der is er wilkracht sterf er rozen gr dood een als achter door lijde de lijst v van leven gevolge historie is karakter, gevoel es die wegste sterven d zoudt ge staan en lijke waar werd twi Geen twe de vraag schil gel overzijde verschil i wel, we duurzaam den. Dit gen leide alleen dit, sterven, i sooulijke tien kunt als en t oogen in dat ze in zijn; nu want die wat aang sooulijke